

**NASJONAL
OPERAEN**
NASJONAL
BALLETTEN

DEN NORSKE OPERA & BALLETT PRESENTERER:

LA BOHÈME

15., 19., 21. og 23. juni 2021 / Hovedscenen

Urpremiere: 1. februar 1896, Teatro Regio, Torino
Norgespremiere: 25. januar 1963, Den Norske Opera
Premiere denne oppsetningen: 15. juni 2021, Hovedscenen

Musikk: Giacomo Puccini
Libretto: Giuseppe Giacosa og Luigi Illica

Operaen fremføres på italiensk
Norske undertekster: Eve-Marie Lund, Katrine Hansteen
Engelske undertekster: Jonathan Burton

Forestillingen varer ca. 2 timer og 30 minutter og har 4 akter
30 minutters pause etter 2 akt
OBS! Dørene stenges presis
Det er ikke tillatt å fotografere, filme eller gjøre lydopptak under forestillingen
Vennligst ikke ta med mat og drikke inn i salen
Mobiltelefoner skal være avslått under forestillingen

Operasjef: Randi Stene
Administrerende direktør: Geir Bergkastet

LA BOHÈME

<i>Musikalsk leder</i>	Boris Schäfer
<i>Regissør</i>	Amy Lane
<i>Regiassistenter</i>	Heidi Bruun Nedregaard, Victoria Bomann-Larsen
<i>Lysdesigner</i>	Charlie Morgan Jones
<i>Designere</i>	Amy Lane, Charlie Morgan Jones
<i>Studieleder</i>	Boris Schäfer
<i>Kormester</i>	Martin Wettges
<i>Barnekorleder</i>	Edle Stray-Pedersen
<i>Musikalsk innstudering</i>	John Lidal, César Cañón, Gabor Nagy
<i>Suffli/teksting</i>	Charlotte Sager, Siv Misund, Katrine Hansteen, Ellen Kvien
<i>Produsenter</i>	Maria Costa, Jane-Eve Straughton
<i>Inspisienter</i>	Karen Løken, Johan Henrik Neergaard
Rodolfo	Bror Magnus Tødenes *
Mimi	Ann-Helen Moen
Marcello	Yngve Søberg
Musetta	Eli Kristin Hanssveen (15., 19.), Renate Ekerhovd * (21., 23.)
Schaunard	Magnus Ingemund Kjelstad *
Colline	Jacob Abel Tjeldberg *
Benoit/Alcindoro	Eirik Grøtvedt * (19., 21., 23.), Marek Lipok * (15.)
Parpignol,	
en leketøyselger	Ørjan Bruskeland Hinna *
En toller	Natanael Vasile Uifalean
En sersjant	Pietro Simone
En gateselger	Krzysztof Aureliusz Luczynski
Guttesolist	Julian Borchgrevink Næss * / Christian Stenberg Kløv

*rolledebut

<i>Barnekorset</i>	Inga Lohne-Otterstad, Regine Astrup Toft, Hulda Hein-Guttierrez, Nora Windfeldt, Severin-Juhl Neumer, Rehana Odland, Kjersti Horgmo Fiskevold, Benjamin Sveen, Julia Kutsukake, Stella Aksnes-Pehrson, Christian Stenberg Kløv, Julian Borchgrevink Næss
--------------------	--

Operakoret

Sopran

Ingeborg Barstad, Thale Bergsaune, Oksana Myronchuk,
Tatjana Stanisavljevic, Helene Jarlsrud, Kari Kleiven,
Megan Gryga, Kristin Rustad Høiseth, Kjerstin Løvdal,
Cecilie C. Ødegården, Nanna Maria Cortes

Alt

Anne Baensch, Tunde Gaspar, Jeanette Goldstein, Valeska Zürn,
Dora Armannsdottir, Charlotta Fresk, Anne Marie Andersen,
Olga Sliepnova, Zuzanna Foremska, Diana Ardelean,
Johanna Fiskaali, Ivana Milasinovic

Tenor

Rhys Batt, Ørjan Hinna, Ivan Kruljac, Krzysztof Aureliuz
Luczynski, Andrius Bartkus, Per Kristian Ruud-Enggrav,
Eusebiu Cristea, Andreas Backlund, Nicholas Cotellessa,
Huw Reynolds, Knut Schøning, Thomas Flodin, Marek Lipok

Bass

Florin Demit, Stevica Krajinovic, Robert Näse, Gregg Santa,
Petteri Lehtikainen, Mihai Simboteanu, Pietro Simone,
Øystein Skre, Natanael Vasile Uifalean, Bo Elley, Rolf Conrad,
Markku Salonen

Operaorkestret
Konsertmester

Øyvind Bjorå

BIOGRAFIER

BORIS SCHÄFER, MUSIKALSK LEDELSE

Boris Schäfer studerte klaver og dirigering i Hannover og Liedinterpretasjon ved Dietrich Fischer Dieskau i Berlin. Før han ble ansatt som musikalsk studieleder ved Den Norske Opera & Ballett i 2006, jobbet han ved Staatsoper Stuttgart og Bayreuther Festspiele som repetitor, og ved Staatsoper Hamburg som sjefdirigentens assistent. 2014–2016 var han 1. dirigent ved Luzerner Theater i Sveits, og dirigerte blant annet *La bohème*, *Ariadne auf Naxos*, *Den glade enke*, *Béatrice et Bénédicte*, *Il viaggio a Reims*, i tillegg til konserter og balletter. 2013–2017 dirigerte han *Wagner for barn* ved Bayreuther Festspiele. Mellom 2009 og 2013 var han assistent for Claudio Abbado ved Berliner-filharmonikerne, Orchestra Mozart i Bologna og Gustav Mahler Chamber Orchestra. Med Accademia dell'Orchestra Mozart dirigerte han flere konserter i Bologna, Modena og Augsburg. Som pianist og akkompagnatør har han spilt mange resitaler med sangsolister og instrumentalister. Ved Den Norske Opera & Ballett har han dirigert *Tosca*, *Norma*, *Elskovsdrikken* og *Barberen i Sevilla*, og en konsert med Stuttgarter Kammerorchester.

RODOLFO / BROR MAGNUS TØDENES, TENOR

Den norske tenoren Bror Magnus Tødenes fikk sin profesjonelle operadebut som 21-åring. I 2014 ga han ut sin debut-CD, *Remembering Jussi*, sammen med KORK og Håvard Gimse (nominert til Spellemannsprisen). To år senere ble han som 23-åring tilknyttet Wiener Staatsoper. Bror Magnus Tødenes har sin utdannelse fra NTNU i Trondheim og ved det berømte Santa Cecilia-akademiet i Roma, der han studerte med Elizabeth Norberg-Schulz. I 2015 fikk han sitt store gjennombrudd, da han vant både 1. prisen og publikumsprisen ved Renata Tebaldi Konkurransen. Samme år debuterte han ved festspillene i Salzburg. I 2016 vendte han tilbake til Salzburg og medvirket i Verdis *Otello*, dirigert av Christian Thielemann. I 2017 var han tilbake i Salzburg og sang mindre roller i *Aida* og *I due Foscari*, denne gang under Riccardo Muti. Hans debut ved Den Norske Opera & Ballett fant sted i 2018, der han spilte Rinuccio i *Gianni Schicchi*. Samme år gjestet han Bergen Nasjonale Opera for første gang, som Styrmannen i *Den flyvende hollender*. Deretter hadde han tittelrollen i en konsertversjon av Mozarts opera *La clemenza di Tito* på Nasjonalteatret i Praha, dirigert av Marc Minkowski. Og på åpningskonserten for Festspillene i Bergen samme år var han solist i Berlioz mektige *Grand messe des morts*. Våren 2019 tolket han rollen som Hylas ved Bastille-operaen i Paris, i Berlioz-operaen *Trojanerne*.

MIMÌ / ANN HELEN MOEN, SOPRAN

Ann-Helen Moen er en svært allsidig sanger, kjent for sine musikalske tolkninger av et bredt repertoar som spenner fra tidlig barokk til de store romantiske komponistene og samtidsmusikk, både på konsert- og operascenen. Dette har bl.a. ført til nært samarbeid med dirigenter som Edward Gardner og Masaaki Suzuki, og nylig var hun solist på innspillinger med disse i henholdsvis Griegs *Peer Gynt* med Bergen Filharmoniske Orkester og Beethovens *Missa Solemnis* og *9. Symfoni* med Bach Collegium Japan. Hun er kjent for sine Mozart-tolkninger, og da spesielt for sin Donna Anna i *Don Giovanni* ved Den Norske Opera & Ballett. Hun har også høstet flotte kritikker i andre Mozart-roller som Grevinnen i *Figaros Bryllup*, Donna Elvira og Zerlina i *Don Giovanni*, Pamina og 1. dame i *Tryllefloyten*, og

Sandrina i *La Finta Giardiniera*. Hun opptrer jevnlig med norske og danske orkestre, og samarbeider med pianister som Christian Ihle Hadland, Håvard Gimse, Liv Glaser og Ingrid Andnes. Av dirigenter hun har sunget med nevnes Ed Gardner, Masaaki Suzuki, Rinaldo Alessandrini, William Christie, Harry Christophers, Sir Andrew Davis, Paul McCreesh, Eivind Gullberg Jensen, Philippe Jordan, Kristjan Järvi, Andrew Litton, Susanna Mälkki og Juanjo Mena. Hun studerte med Susanna Eken ved Operaakademiet i København. Etter endt studietid fulgte tre år som solist ved operaen i Graz, Østerrike. Denne sesongen debuterer hun som Tosca ved Operafestukene i Kristiansund. Sammen med Liv Glaser (hammerklaver), har hun nylig spilt inn Mozarts Lieder for SIMAX Classics.

MARCELLO / YNGVE SØBERG, BARYTON

«Helt fremragende», slik beskrev Morgenbladets anmelder Yngve Søbergs tolkning av Enrico i *Lucia di Lammermoor*. Forrige sesong hyllet kritikerne ham for hans tolkning av *Rigoletto* her ved Den Norske Opera & Ballett. Etter studier ved Norges musikkhøgskole og Operaakademiet i København debuterte barytonen i rollen som En mandarin i *Turandot* ved operaen i København. Hans første rolle ved Nasjonaloperaen var Sakristanen i Puccinis *Tosca* i 2007. Fra 2010 har han vært en av de faste solistene og har sunget roller som Cesare Angelotti i *Tosca*, Amonasro i *Aida*, Sharpless i *Madama Butterfly*, Junius i *The Rape of Lucretia*, Alfio i *Cavalleria rusticana*, Marcello i *La bohème*, Escamillo i *Carmen*, tittelrollen i *Figaros bryllup*, Masetto i *Don Giovanni*, Kongens herold i *Lohengrin*, Giorgio Germont i *La traviata*, Første håndverkersvenn i *Wozzeck* og Tonio i *Pagliacci*. Sommeren 2017 sang han Kongens herold i *Lohengrin* ved Opernhaus Zürich, og i 2012 mottok han et av Norges største kulturstipender: Tom Wilhelmsens Stiftelses opera- og ballettpris. Sesongen 18/19 debuterte han i rollen som Rigoletto i Firenze under ledelse av dirigent Fabio Luisi, og som Sharpless i *Madama Butterfly* i Zürich, også med Luisi som dirigent. Samme sesong sang han også rollen som Alfio i *Cavalleria rusticana* og Tonio i *Pagliacci* i Graz, og sommeren 2019 sang han rollen som Amonasro i *Aida* på OscarsborgOperaen og tittelrollen i *Rigoletto* ved Festspillene i Bregenz i Østerrike. Våren 2020 skulle han ha gjestet Staatsoper Hannover som Rigoletto. Høsten 2020 sang han rollen som Escamillo i *Carmen*, konsertant, og rollen som far i *Hans og Grete*.

MUSETTA / ELI KRISTIN HANSSVEEN, SOPRAN

Eli Kristin Hanssveen fra Hadeland debuterte ved Nasjonaloperaen i 2002 og ble fast solist fra 2007. Her har hun gjort seg bemerket med sterke kvinneroller som Gilda i *Rigoletto*, Norina i *Don Pasquale*, Zerbinetta i *Ariadne auf Naxos*, Musetta i *La bohème*, Pamina, Nattens dronning og Første dame i *Trylleføyten*, Evrydike i *Glucks Orfeus og Evrydike*, Violetta i *La traviata*, Liù i *Turandot* og Kvinnen i Rolf Wallins nye opera *Elysium*. Hun har også sunget i Nasjonalballetten UNGs oppsetning av *Romeo og Julie* og Clorinda i Stefan Herheims produksjon av Rossinis *La Cenerentola*. Sammen med Thor Inge Falch, Hege Schøyen og Øivind Blunck inntok hun Scene 2 med forestillingen *Hege og Øivind går til Operaen*, både i 2014 og 2015. Våren 2015 sang hun i tillegg Primadonnaen i Donizettis *Viva la mamma* – en produksjon som var på turné i samarbeid med Riksteatret høsten 2015. Sesongen 18/19 sang hun rollene Nella i *Gianni Schicchi*, Søster Genovieffa i *Suor Angelica*, Marianne i *Rosenkavaleren* og Pamina i *Trylleføyten*, mens hun høsten 2019 sang Moren i *Hans og Grete*. Rollen som Violetta i *La traviata* har hun også sunget i Stavanger, Bodø og Tromsø. Hun har gitt liv til Solveig i *Peer Gynt*-spelet på Gållå og Margrethe i urpremieren av

heavy metal-operaen *Faust*. I 2009 var hun første sanger som mottok et av Norges største kulturstipender, Tom Wilhelmsens stiftelses opera- og ballettpris. Eli Kristin Hanssveen har stor musikalsk appetitt og et bredt spenn, og har tidligere sunget både pop og viser. Hun har gitt ut flere CD-er, og i 2013 kom hennes første solo-CD med arier: *Sempre libera*.

MUSETTA / RENATE EKERHOVD, SOPRAN

Renate Ekerhovd er solistpraktikant ved Den Norske Opera & Ballett sesongen 2020/21. Hun er født og oppvokst på Sotra, og debuterte på Den Kongelige Opera i København høsten 2018 som Barbarina i regissør Elisa Kragerups kritikerroste iscenesettelse av *Figaros bryllup*. Renate ble uteksaminert ved Det Kongelige Danske Operaakademi våren 2020, og har tidligere en bachelor fra Norges Musikkhøgskole og Operahøgskolen i Oslo i 2017. Hun medvirket i *Amadeus*, en suksessforestilling ved Det Kongelige Teater regissert av teatersjef Kasper Holten, hvor hun sang rollene som Nattens dronning og Caterina Cavellieri. Hun har også medvirket i *Sweeney Todd* som Johanna Barker, Despina i *Così fan tutte*, Fortuna i *Poppeas kroning*, og Lady with a Hand Mirror i *Postcard from Morocco*. I august debuterte hun ved Den Norske Opera & Ballett som Frasquita i *Carmen – en scenisk konsert*, Berta i *Barberen i Sevilla* og har også sunget Søster Genovieffa i *Suor Angelica*, konsertant. I tillegg sang hun på Sommerkonserten, og på *Festkonsert Kirsten Flagstad 125 år*.

SCHAUNARD / MAGNUS INGEMUND KJELSTAD, BARYTON

Magnus Ingemund Kjelstad begynte sine sangstudier ved Norges musikkhøgskole i 2012. I 2019 ble han uteksaminert fra Operaakademiet i København, hvor han i tre år studerte med Susanna Eken. I løpet av studietiden i Danmark gjorde han sin debut på Operaen i København som 2. prest i *Tryllefloyten*, og var samtidig cover på Papageno. Han sang også rollen Pablo i Thomas Adès *The Exterminating Angel*, og var cover på rollen Schaunard i *La bohème*. Etter studiene sang han roller i to produksjoner på hovedscenen: *Carmen* og *Così fan tutte*, der han sang rollene Moralès, Le Dancaïre og Guglielmo. Våren 2020 ble han tildelt Arbeidsstipend for unge kunstnere av Kulturrådet, og denne sesongen er han solistpraktikant ved Den Norske Opera & Ballett. Her har han sunget rollen som Fiorello i *Barberen i Sevilla*, i tillegg til å ha deltatt på de digitale minikonsertene Sang hver dag våren 2020.

COLLINE / JACOB ABEL TJELDBERG, BASS

Jacob Abel Tjeldberg er solistpraktikant ved Den Norske Opera & Ballett sesongen 2020/2021. Hos oss sang han i *Barberen i Sevilla* høsten 2020, Simone i *Gianni Schicchi* (et av to verk i *Led oss inn i fristelse*) våren 2021, og har deltatt i de digitale minikonsertene *Sang hver dag* våren 2020. Han ble uteksaminert fra Operahøgskolen ved KHIO våren 2020. Tidligere har han studert klassisk sang ved Musikkonservatoriet i Tromsø. Gjennom studiet på Operahøgskolen har Jacob gjort roller som Sarastro i *Tryllefloyten* og Pistola i *Falstaff*.

BENOIT / ALCINDORO / EIRIK GRØTVEDT, TENOR

Eirik Grøtvedt er født i 1993 og er utdannet ved Norges musikkhøgskole. I sesongene 2019/20 og 2020/21 er han tatt inn som solistpraktikant ved Den Norske Opera & Ballett. I 2017 gjorde han *Don Ottavio* ved Operaens Scene 2, som en del av Operahøgskolens oppsetning av *Don Giovanni*, og Male Chorus i *The Rape of Lucretia* ved Lidal North International Opera Workshop. I 2018 deltok Grøtvedt i NRKs feiring av Edvard Grieg, og han sang Don Ottavio ved Oslo Opera Festival, og ved opera-gallaer med Lithuanian National

Philharmonic og Trondheim Symfoniorkester. Han sang også konserter av Händels *Messias*, Mozarts *Requiem*, *Messe i c-moll* og *Kroningsmessen*, Haydns *Skapelsen*, Dvoraks *Stabat Mater* og flere kantater av Bach. I fjor sang han blant annet med Mendelssohns *Elias* og Ruiz i Verdis *Trubaduren* med Opera Østfold. På Operaens hovedscene sang han forrige sesong Don Curzio i *Figaros bryllup* og Borsa i *Rigoletto*. Grøtvedt har en spesiell forkjærighet for lieder. Til tross for sin unge alder har han allerede bygget et betydelig repertoar, med sanger av Alfvén, Beethoven, Brahms, Britten, Grieg, Liszt, Rangström, Schubert, Schumann, Sibelius, Stenhammar og Vaughan Williams.

BENOIT / ALCINDORO / MAREK LIPOK, TENOR

Polske Marek Lipok er utdannet i Gliwice og ved Musikkakademiet i Krakow. Han har vært ansatt som solist ved operaen i Bytom i Polen, og har sunget roller som Don Ottavio i *Don Giovanni*, Ferrando i *Così fan tutte*, Monostatos i *Tryllefloyten* med flere. Marek har vært ansatt i Operakoret siden 1999 og har medvirket i en rekke operaoppsetninger i mindre solistroller. Han har vært solist med Polske Radioorkester i Warszawa med verker av Puccini, Verdi, Donizetti, Giordano og Tchaikovsky og i 2004 holdt han en konsert i Oslo Nye Teater. Ved Nasjonaloperaen har han sunget roller som Edmondo i *Manon Lescault*, Cassio i *Otello*, Lema i *Don Carlo*, Borsa i *Rigoletto* og Ruiz i *Trubaduren*.

PARPIGNOL / ØRJAN BRUSKELAND HINNA, TENOR

Ørjan Bruskeland Hinna fra Mandal begynte sin klassiske utdannelse med en Bachelor i musikkpedagogikk fra konservatoriet i Kristiansand 2010-2013. Han dro så til London og tok en mastergrad i utøvende sang på The Royal Academy of Music, der han fullførte med diplom og høyeste utmerkelse for sin eksamenskonsert våren 2015. Ørjan Bruskeland Hinna bor nå i Oslo og har vært fast ansatt i Operakoret på Norske Opera og Ballett siden høsten 2017. Han driver også frilansarbeid ved siden av operaen med diverse solo- og koroppdrag. Nylige opptredener på Operaen er rollen Dyrehandler i *Rosenkavaleren* våren 2019 og Jørund i *Anne Pedersdotter*. Han har tidligere vært solist med blant annet Brandenburg Baroque Soloist, Agder Symfoniorkester, Kristiansand Solistensemble og Christiania Mannskor for å nevne noen. Ørjan ble støttet av Josephine Baker Trust under sine studier i London.

EN TOLLER / NATANAEL VASILE UIFALEAN, BASS

Natanael Vasile Uifălean er bass og bosatt i Oslo hvor han arbeider ved Den Norske Opera & Ballett. Han kommer fra Romania, og har sin bachelor- og mastergrad i klassisk sang fra universitetet i Timisoara. Han har også en mastergrad i klassisk sang fra NMH i Oslo. Natanael har gjort en rekke roller i operaer som: *Turandot*, *La traviata*, *Rigoletto*, *Madama Butterfly*, *Aida*, *Barberen i Sevilla*, *Nabucco*, *I Puritani*, *Lucia di Lammermoor*, *Tryllefloyten*, *Macbeth*, *Pagliacci*, *Spar dame*, *Carmen*, *La bohème* og *Figaros bryllup*. I tillegg er han ofte brukt i ulike kirkemusikalske verk og enkeltstående konserter.

EN SERSJANT / PIETRO SIMONE, BASS

Pietro Simone kommer fra Bisceglie, Italia, og er utdannet ved Conservatorio di Musica "Niccolò Piccinni" i Bari. I mer enn ti sesonger har han sunget med flere av Italias fremste operakor, inkludert Teatro alla Scala (Milano), Teatro del Maggio Musicale Fiorentino (Firenze), Accademia di Santa Cecilia (Roma), og Teatro Petruzzelli (Bari). Han har vært fast

ansatt i operakoret ved DNO&B siden august 2013. Han har deltatt i internasjonale og nasjonale konkurranser, og han vant førstepremie ved IV International Competition “Ravello Città della Musica” og prisen som den mest fremragende basstemmen ved “Giulio Neri”. Hans solo-repertoar inkluderer operakonsserter fra italiensk, fransk, og tysk kammermusikk (*Die Winterreise, Michelangelo Lieder, Dichterliebe*), kirkemusikalske verker (*Requiem* av Mozart, *Requiem* av Verdi, *Stabat Mater* og *Petite Messe Solennelle* av Rossini, *Stabat Mater* av Dvořák, og operaroller som Conte d’Almaviva (*Figaros bryllup*), Don Basilio (*Barberen fra Sevilla*), Giorgio Germont, Dottor Grenvil og Commissionario (*La traviata*), *Rigoletto*, Ramfis (*Aida*), Hagen (*Götterdämmerung*), Zuniga (*Carmen*), Timur (*Turandot*), Zio Bonzo (*Madama Butterfly*), Colline (*La bohème*), Angelotti (*Tosca*), Priest og Russian Father (*Death in Venice*). Han var solist under åpningskonserten av “Teatro di S.Lorenzo dell’Escorial”, Madrid, under direksjon av Riccardo Muti.

EN GATESELGER / KRZYSZTOF AURELIUZ LUCZYNSKI, TENOR

Krzysztof Aureliusz Luczynski er utdannet ved Musikkakademiet i Wroclaw. Etter ett års studie ble han medlem av Operakoret. Han har også sunget jazz og popmusikk i mange år, og spiller i tillegg trompet og klaver. Inspirert av Arturo Sandoval startet han sitt eget band i 1992. Som sanger debuterte Krzysztof Aureliusz Luczynski i rollen som Sasha i *Spelemann på taket*, og siden har han sunget rollen som Ismael i *Nabucco*, Swan i *Carmina Burana*, Cavaradossi i *Tosca* og Adam i *Der Vogelhändler*. Han har optrådt flere steder i Europa og har sunget flere konserter i Tranby Kirke. Sesongen 2007-2008 var han medlem av Der 12 Tenors og turnerte i Sveits, Østerrike og Tyskland. Ved Nasjonaloperaen har han sunget rollen som Offiser i *Ariadne auf Naxos*.

Følg oss på Facebook og Instagram, og meld deg på nyhetsbrevet vårt! Du kan også høre på podkasten *Operaen på øret*.